

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra UDEN HOVED OG HALE

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 3-7: Komедier", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 3-7: Komедier*, udg. af F. J. Billeskov Jansen , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 197. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb05val-shoot-idm140203108897568/facsimile.pdf> (tilgået 10. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 3-7: Komедier

Uden Hoved og Hale

Noter

- S. 129. *Tyske Forme*. Holberg hentyder hermed til de lange, bombastiske Titler, de tyske Skuespillerbander benyttede til deres Snykker. – *i fjerde Akter*, efter de klassiske Regler skulle et Drama have fem Akter. – *u-lige Tal*, disse ansaas for at være helligere end de lige Tal, f. Eks. naar Lægerne ordinerede Piller o. lign.
- S. 130. *Spectatores*, lat. Tilskuerne. – *Betryk*, Knibe, Forlegenhed. – *tilførn*, tidligere. – *Eed er*, endvidere, ydermere, oven i købet er der. – *Vulcanus*, lat. Smedeguden. – *som i Kiøge Halsjern*, dvs. udstillet til offentlig Spot og Skam. Forbryderen, som søstod i Gabestokkene var fastgjort til en Pæl og havde en Bojle (Halsjern) spændt om Halsen. – *Apollo*, lat. (gr. Apollon), Gud for Kunst og Videnskab. – *Minerva*, lat. Viddommens Gudinde.
- S. 131. *Jupiter*, lat. den øverste romerske Gud; Himmekongen. – *Confusion*, Forvirring. – *slaae Øjet ud*, Må troede, at økloge Mænd og Køer ved deres magiske Kunster kunde ødelægge Øjet paa en ikke nærværende Tyv og dermed afsløre denne. Smede havde Ry for at være økloge.
- S. 132. *Præsentationer*, Opførelser. – *Tyske Comædier i Broellegger-Strædet*; se Indledning til Ulysses von Ithacia, i Bind IV. – *Gesperter*, Spøgelse, Genfærd. – *Caracteres paa*, Karakteristikker af. – *Lyder*, Fejl, Svagheder. – *Momus*, lat. (gr. Momos), Gud for Spot og bidende Ironi. – *polerede*, dannede, kultiverede.
- S. 133. *spænde dig for Rumpen*, sparke dig bagt. – *Det vil ... intet sige*, det betyder ikke noget. – *Caprice*, Grille, Indfald.
- S. 134. *Axelen*, Skuldren. – *forbundne til*, forpligtede til, tvunget til *dependencies*, afhænger. – *Grund*, Fornuft. – *Torden-Straale*, Lynet var Jupiters Attribut. – *retirere mig*, trække mig tilbage. – *tage Sted*, tage Plads. – *Forhold og Gebærder*, Opførsel og Manerer. – *uden*, undtagen, medmindre. – *de middeleste Loger*, de midterste Loger (som var de dyreste). – *Autor*, Forfatter.
- S. 136. *Avindsyge*, gnavne, umedgørlige. – *efterdi*, da, naar.
- S. 137. *heller*, snarere. – *omen*, lat. Varsel.
- S. 138. *omendskiant*, selv om. – *Devotion*, Fromhed. – *superstitieux*, fr. overtroisk. – *viise igjen*, mane tilbage, eller: ved overnaturlige Midler paavise Tyvekoster og skaffe dem tilbage.
- S. 140. *Mask*, Maltaffald ved Ølbrygning; Bærme. – *Pœnitentze*, Bød. – *i Exempel*, til Advarsel.